

3RD EUROPEAN i-Tree CONFERENCE - 13 MAY 2022

3^e Europese i-Tree congres

DE TOEPASSINGSMOGELIJKHEDEN VAN I-TREE

TEKST: JAN WILLEM DE GROOT, PIUS FLORIS BOOMVERZORGING
FOTO'S: SASHA USHAKOVA

Op 13 mei 2022 vond in Amsterdam het 3^e Europese i-Tree congres plaats. Het congres maakte onderdeel uit van de 'Week van de Boom', een initiatief van Koninklijke Vereniging Stadswerk Nederland, Koninklijke Vereniging van Hoveniers en Groenvoorzieners, Platform i-Tree Nederland, Gemeente Amsterdam, KPB-ISA en Pakhuis de Zwijger. De week startte met een bijeenkomst van het i-Tree 2.0-NL consortium, gevolgd door een expertmeeting over de eikenprocessierups, de 13^e editie van de Nederlandse Boominfodag en de Nederlands Kampioenschappen voor Boomspecialisten.

i-Tree heeft in Nederland een grote ontwikkeling doorgemaakt

3^e editie

De eerste twee edities van het Europese i-Tree congres vonden respectievelijk in 2014 en 2019 plaats in Zweden en nu was het de eer aan Nederland om als gastheer op te treden. De organisatie van het congres lag in handen van het Platform i-Tree Nederland en het Britse Treeconomics. In Pakhuis de Zwijger in Amsterdam verzamelden ruim 125 deelnemers uit maar liefst 14 verschillende landen zich om samen te luisteren naar i-Tree experts en om samen te leren over de toepassingsmogelijkheden van i-Tree.

De opening van het congres werd verzorgd door Jean-Paul Rocour, die als Hoofd Stedelijk Beheer, Verkeer & Openbare Ruimte werkzaam is bij de gemeente Amsterdam. De uitdagingen waar Amsterdam voor staat zijn enorm. Denk aan klimaat, energie, mobiliteit en leefbaarheid. Dit vraagt elke dag om keuzes waar veel geld mee gemoeid is. Groene specialisten en innovatieve programma's als i-Tree maken het mogelijk om betere keuzes te maken en het leefklimaat in Amsterdam te optimaliseren.

i-Tree API

Iemand die nauw betrokken is bij de ontwikkeling van i-Tree is Josh Behounek van Davey Resource Group uit de Verenigde Staten. Behounek sprak over de geschiedenis van i-Tree in de Verenigde Staten. De ontwikkeling van het programma heeft vele jaren geduurd en het aantal gebruikers groeide vooral in de beginjaren heel langzaam. De laatste jaren heeft het gebruik van i-Tree in de VS een enorme vlucht genomen. Ook buiten de VS wordt i-Tree op steeds grotere schaal gebruikt. Sinds een aantal jaar is i-Tree volledig beschikbaar voor Europa en worden met name de tools i-Tree Canopy en i-Tree Eco op steeds grotere schaal gebruikt. Eén van de meest veelbelovende ontwikkelingen die Josh Behounek aankondigde is de lancering van een zogenoemde API (Application Programming Interface), waarmee het voor bestaande software mogelijk wordt om te communiceren met i-Tree. Zo wordt het voor bijvoorbeeld bestaande boombeheerssoftware en GIS-applicaties mogelijk om de met i-Tree Eco berekende ecosystemendiensten direct zichtbaar te maken. Deze ontwikkeling heeft de potentie om een grote bijdrage te leveren aan het vergroten van de bewustwording over de diensten die bomen ons leveren.

i-Tree 2.0-NL

Namens het Platform i-Tree Nederland nam Wendy Batenburg de deelnemers mee in de geschiedenis van i-Tree in Nederland. Sinds de uitgave in 2019 van de publicatie 'De baten van bomen: resultaten van i-Tree in Nederland' heeft i-Tree in Nederland een grote ontwikkeling doorgemaakt. Het Platform i-Tree Nederland werkt aan standaards en aan eenduidigheid in bijvoorbeeld milieuschadetekosten. Daarnaast is het platform nauw betrokken bij het prestigieuze i-Tree 2.0-NL-project. Marjolein van Esch van de Technische Universiteit Delft ging dieper in op dit project. In het driejarige Topsectoren-project gaat een consortium van 30 betrokken partners nauwkeurige meetgegevens ontwikkelen over de optimale koelprestaties van honderden soorten bomen die in Nederlandse steden groeien. De gegevens zullen worden geïntegreerd in i-Tree. Dit project beoogt i-Tree geschikt te maken voor uitspraken over de bijdrage van stadsbomen aan het verminderen van hitte in Nederlandse steden.

De 3-30-300-vuistregel

Regelmatig krijgt Cecil Konijnendijk van den Bosch (Nature Based Solutions Institute) de vraag hoe we bomen optimaal kunnen inzetten voor gezondheid en klimaatadaptatie. Er zijn enorm veel positieve initiatieven waarbij natuur gebruikt wordt om de uitdagingen waar we voor staan aan te pakken. Naast uitgewerkte plannen hebben we volgens Konijnendijk ook eenvoudig te communiceren concepten nodig. Hij noemt daarbij voorbeelden als de '8-80 cities', 'The 15-minute city' en de '10-20-30 rule for Urban Tree Diversity'. Dit riep bij hem de vraag op: 'Hoe kan ik al die geweldige onderzoeksresultaten en kennis over bomen samenvatten in een eenvoudige richtlijn die gebaseerd is op een wetenschappelijke basis?' Het was tijdens de pandemie dat Cecil Konijnendijk de 3-30-300-vuistregel bedacht.

Het toepassen van de 3-30-300-vuistregel zal volgens Konijnendijk stedelijk groen in vele steden uitbreiden en verbeteren. Volgens Cecil Konijnendijk is de impact van de 3-30-300-vuistregel enorm en groter dan de impact van al het werk dat hij in zijn lange carrière heeft gedaan. De sleutel van het succes zit hem in de eenvoud. Des te eenvoudiger je de boodschap verpakt, des te beter deze blijft hangen. Er is wereldwijd interesse in het concept en ook de eerste steden in Nederland hebben interesse getoond. Onlangs hebben zelfs de Verenigde Naties de 3-30-300-regel in hun beleid opgenomen. Cecil Konijnendijk ziet de 3-30-300-regel, net als i-Tree, als een tool die bij uitstek geschikt is om een gesprek over urban forestry op gang te brengen. *Three is the magic number and a tree is a magic being!*

3-30-300-vuistregel

3 bomen zichtbaar vanuit elk huis.

Iedereen moet vanuit huis minstens drie bomen (van behoorlijke omvang) kunnen zien.

30 procent bladerdek in elke buurt

Op wijkniveau zou 30% bladerdek een minimum moeten zijn, en steden moeten waar mogelijk streven naar een nog hoger percentage.

300 m van het dichtstbijzijnde park of groene ruimte

Niemand zou op een afstand van meer dan 300 meter van een park of groene ruimte mogen wonen. In de regel komt dit neer op een veilige wandeling van 5 à 10 minuten.

Verenigd Koninkrijk en Zwitserland

Internationale ervaringen over het gebruik van i-Tree werden gedeeld. Naomi Zürcher, geboren in New York en nu woonachtig in het Zwitserse Zürich, deelde haar ervaring met i-Tree in Zwitserland. Op basis van i-Tree Eco-studies ontwikkelde ze toolboxes en eenvoudig te begrijpen posters waarin de voordelen van bomen naar voren kwamen. Bomen maken onze leefomgeving beter en i-Tree helpt om dat inzichtelijk te maken en om op basis van de resultaten strategische keuzes te maken. Daniel Vickridge (Torbay Council, Verenigd Koninkrijk) presenteerde de resultaten van een i-Tree-studie uitgevoerd in Torbay. De eerste studie vond plaats in 2010 en recentelijk werd het onderzoek herhaald. Het belang hiervan – zo gaf Daniel Vickridge aan – is dat je door te monitoren waar nodig kunt bijsturen en kunt waarnemen of je doelen worden gehaald of bijgesteld moeten worden.

Particuliere bomen maken het verschil

Naast voorbeelden van toepassing van i-Tree binnen gemeentelijke bomenbestanden was het Mark Rotteveel die de focus legde op het gehele 'urban forest'. Volgens Rotteveel denken we bij het beheer van bomen nog te vaak aan alleen de gemeentelijke bomen, terwijl deze in veel situaties maar een deel uitmaken van het totale bomenbestand in een dorp of stad. Wanneer we vervolgens kijken naar de ecosysteemdiensten die bomen ons leveren moeten we ons volgens Mark realiseren dat een

Des te eenvoudiger je de boodschap verpakt, des te beter deze blijft hangen

groot deel van deze diensten geleverd worden door bomen die niet door gemeenten worden beheerd. Het beheer van deze waardevolle bomen ligt in handen van niet-professionals die zich vaak niet bewust zijn van de positieve bijdrage die bomen leveren aan de leefbaarheid van onze steden. Volgens Rotteveel is het belangrijk om deze bomen beter te beschermen en de boomeigenaren meer bewust te maken van het (gemeenschappelijke) belang van hun bomen. Als voorbeeld van het vergroten van bewustwording noemt Mark Rotteveel het gebruik van TreeTags met daarom informatie over de ecosysteemdiensten die een specifieke boom levert. Daarnaast zou het goed zijn om na te denken over een vorm waarin particuliere boomeigenaren gecompenseerd worden wanneer ze goed voor hun bomen zorgen.

Het creëren van bewustwording bij burgers stond ook centraal in de presentatie van Ana Macias (Arbocity, Spanje). In haar verhaal nam ze de bezoekers mee in de wereld van 'community engagement'. Hoe betrek je, als boombeheerder, de burger in de keuzes die je maakt? Hoe creëer je draagvlak en hoe zorg je ervoor dat je het kennisniveau bij de verschillende stakeholders vergroot?

2024 Schotland

Zowel de organisatie als de bezoekers kijken terug op een geslaagde 3e editie van het Europese i-Tree congres. De volgende editie van het Europese i-Tree congres vindt in 2024 plaats in Schotland.

Het Amerikaanse softwareprogramma i-Tree maakt de baten van bomen op de omgeving inzichtelijk. Onder andere op het gebied van hemelwaterregulering, afvang van vervuulende stoffen, koolstofopslag en schaduwwerking. i-Tree kan de kwantitatieve hoeveelheden van deze ecosysteemdiensten berekenen en desgewenst omzetten naar euro's. Hiermee helpt het programma beleidsmakers en boombeheerders bij boomgerelateerde vraagstukken. In Nederland worden momenteel twee i-Tree-tools gebruikt: i-Tree Canopy en i-Tree Eco. *Meer informatie over i-Tree: www.platform-itree-nederland.nl*